

Jaarverslag 2023

iDX innovatie van
diagnostiek

---

iDx richt zich op het verbeteren van de huisartsengeneeskunde door vernieuwing van diagnostiek. Passende, dat wil zeggen, medisch relevante, geïndividualiseerde diagnostiek op het juiste moment en de juiste plaats leidt in de visie van iDx tot passende zorg, maakt de patiënt zelfredzamer en vermindert de werkdruk voor de dokter. Maatschappelijk draagt passende zorg bij aan betere volksgezondheid en een effectiever, inclusiever en menselijker zorgsysteem dat bereikbaar en betaalbaar is voor alle Nederlanders.

iDx is in juni 2023 gestart. Dit (halfjaar) verslag geeft in kort bestek een beeld van de pioniersfase. De eerste maanden stonden in het teken van het opzetten van de organisatie, het formuleren van de visie en strategie, het opstellen van een werkplan om de doelen te realiseren en het bouwen van een netwerk.

Organisatie

Onder leiding van directeur-bestuurder Cherule de Graaf is gekozen voor een kleine organisatie en een praktische, impactvolle aanpak. Lean en mean dus.

Cherule de Graaf en chef du bureau Claudia Sloots vormen het bureauteam, verantwoordelijk voor de organisatie, de plannen en projecten.

Daarnaast opereert een **managementteam**, bestaand uit experts werkzaam in of rond de huisartsenzorg. Alma van Pol, arts-onderzoeker bij het UMC Utrecht (Julius Centrum), Siamack Sabhrkany, praktijkhoudend huisarts en onderzoeker bij de Universiteit Maastricht en Kasper Recourt, senior onderzoeker bij UMC Utrecht en projectmanager bij NeLL (National eHealth Living Lab) adviseren het bestuur over onderzoek en ontwikkeling en verbinden iDx met de organisaties waar zij tevens werkzaam zijn.

Verder is er het **projectteam** dat zich bezighoudt met de studies die door iDx zijn geïnitieerd. Junior onderzoeker Esmée Vaes verkent door middel van zogenoemde Overlegtafels hoe patiënten, huisartsen en andere partijen die bij het zorgproces betrokken zijn denken over innovatie van de diagnostiek in de huisartsenpraktijk. Tijdens de Overlegtafels komt een multidisciplinair team van artsen, patiënten en beleidsmakers een aantal keer samen om problemen binnen het werkveld te analyseren en samen mogelijke oplossingen te bespreken.

In vervolg op de Overlegtafels proberen de onderzoekers door middel van de Q-methodologie inzicht te krijgen in de verschillende perspectieven van gespreksdeelnemers om de standpunten te objectiveren en gedeelde oplossingsrichtingen te definiëren. Het onderzoek wordt begeleid door Esther de Groot, docent en onderzoeker bij de huisartsenopleiding van het UMC Utrecht. De resultaten van het onderzoek worden in de loop van 2024 gepresenteerd.

De **Raad van Toezicht** bestaat uit Toosje Valkenburg, Huisarts/opleider GHC de Bilt en medisch directeur UNICUM-Huisartsenzorg, Annemarie van den Berg, Kantoordirecteur JPR advocaten en Frank Miedema, emeritus professor, UMC Utrecht.

Kernwaarden

Bij de start heeft het team van iDx de volgende kernwaarden geformuleerd.

Onafhankelijk

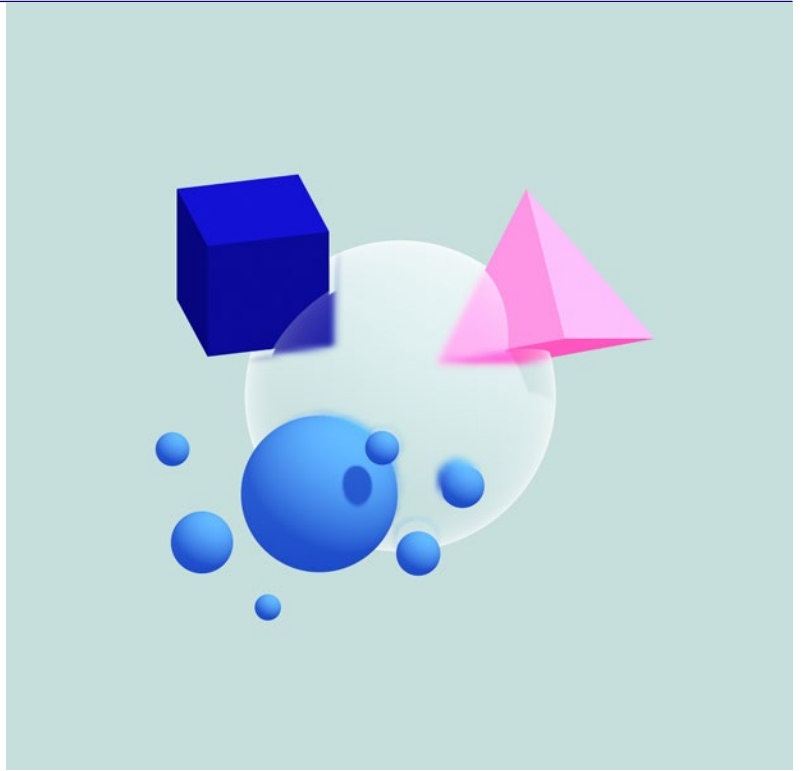
iDx is onafhankelijk kennispartner en aanspreekpunt voor onderzoekers, ontwikkelaars, bedrijven en beleidsmakers die werken aan het verbeteren van diagnostiek en het diagnostisch proces.

Transparant

Alle bestaande en nieuw opgedane kennis over relevant onderzoek, projecten, producten en ontwikkelingen in en rond het diagnostisch proces is algemeen beschikbaar voor partners en geïnteresseerden.

Verbindend

Naast onderzoeken, adviseren en uitvoeren van projecten brengt iDx betrokken mensen en partijen samen die een bijdrage (kunnen) leveren aan vernieuwing van diagnostiek. iDx wil een kweekvijver zijn van goede ideeën en talent. iDx heeft in 2023 veel tijd en energie geïnvesteerd in het opbouwen van een relatienetwerk om het in- en overzicht in het uitgestrekte werkveld (van patiënt tot medisch specialist en van onderzoeker tot bestuurder en fabrikant) te verbreden en te verdiepen, kansrijke samenwerkingen op te zetten en bondgenootschappen te smeden en de zichtbaarheid van iDx te vergroten.

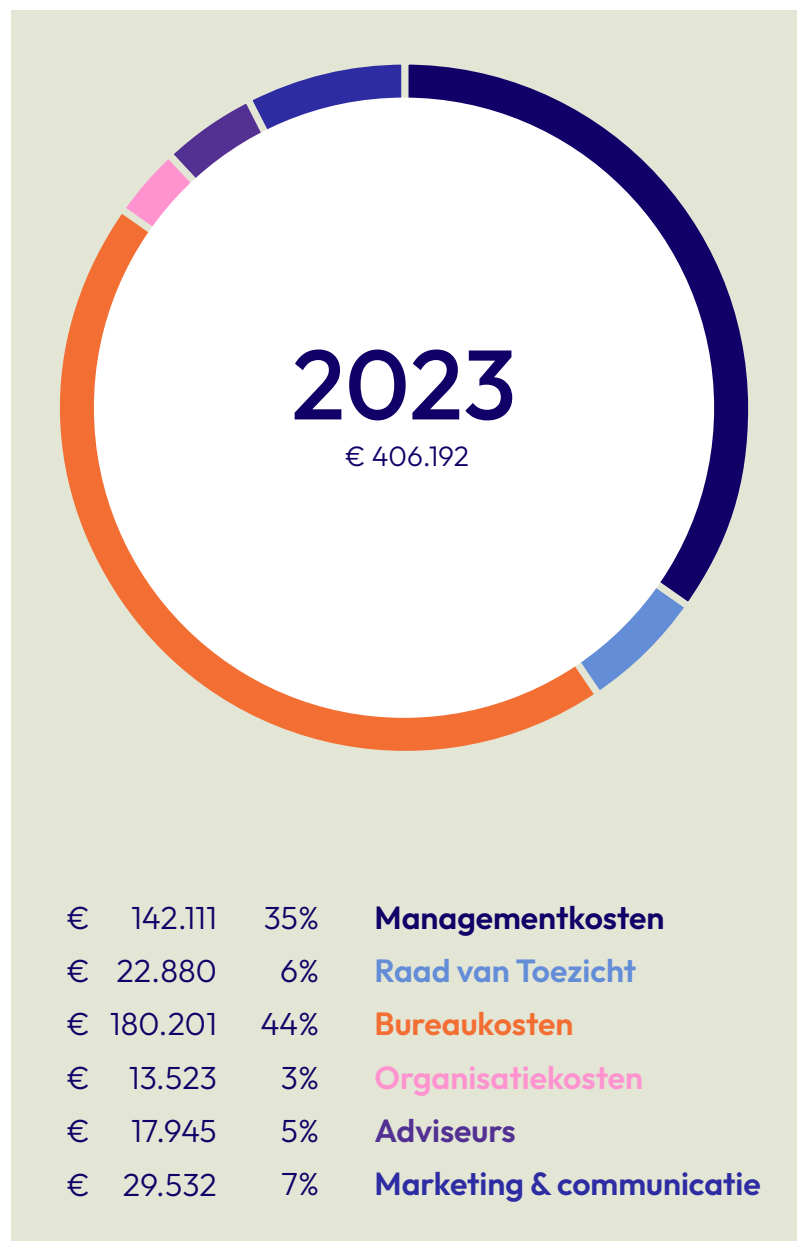

Impact versus rendement

iDx is opgezet met startkapitaal van het voormalige diagnostisch centrum Saltro. De maatschappelijke impact staat voorop in de activiteiten en heeft voorrang op het financieel rendement. In het belang van de continuïteit van de organisatie, de gewenste investeringen in onderzoek en projecten en de vereiste lange adem om innovaties te ontwikkelen en te implementeren is bewust gekozen voor een zakelijke, kostendekkende aanpak.

iDx is ook actief op het gebied van advies en ondersteuning. Te denken valt aan kwalitatieve en kwantitatieve wetenschappelijke studies, interactieve overleg- en ontwerp sessies met eindgebruikers of het opstellen en uitvoeren van onderzoeks- en projectplannen, inclusief aanbevelingen, vervolgstappen en publicaties.

Het vermogen wordt uitsluitend duurzaam belegd. Daarmee ziet iDx af van potentieel hoger financieel rendement. Dankzij de sobere, doelmatige bedrijfsvoering en de effectieve, doelgerichte acquisitie kon het eerste boekjaar toch met een positief resultaat worden afgesloten.

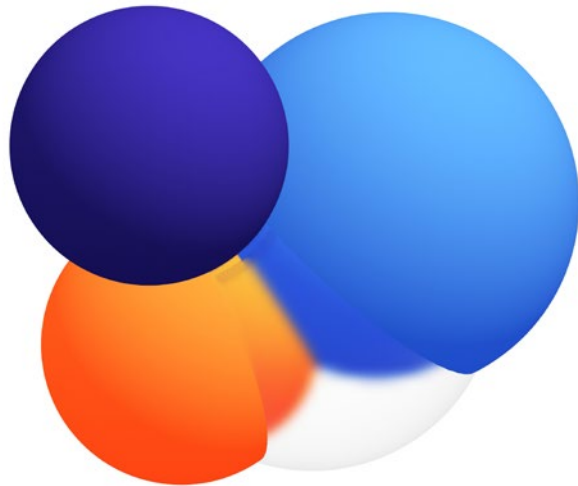

Nieuwe inzichten

In het kader van de gewenste heroriëntatie op en herijking van diagnostiek en het diagnostisch proces sprak iDx met een groot aantal partijen, waaronder onderzoekers, huisartsen en beleidsmakers. De verkenning leverde diverse nieuwe inzichten op.

iDx zoekt vooral naar praktische en snel toepasbare verbeteringen op basis van de inzichten, ervaringen en ideeën uit het werkveld.

Solutionisme helpt de zorg niet verder

- dr. Esther de Groot

In samenwerking met dr. Esther de Groot, onderzoeker bij de huisartsenopleiding van het UMC Utrecht, zijn twee studies opgezet om een beeld te krijgen van hoe professionals in de frontlinie van de zorg naar innovatie kijken. De resultaten worden in de loop van 2024 verwacht.

Esther is enthousiast over het initiatief van iDx. Dit soort kwalitatief onderzoek is in haar visie een belangrijke aanvulling op de overwegend kwantitatieve onderzoeken. “De heersende opvatting is dat vrijwel alle nieuwe technische snuffjes welgedaan zijn en alle problemen in de zorg als sneeuw voor de zon zullen oplossen. Ook dokters zijn doeners en hebben een voorkeur voor ‘glimmende apparaten’, omdat ze concreter lijken en direct oplossingen bieden”. Dit zogenoemde solutionisme helpt de zorg niet verder.

Diagnosefouten zijn lang onderbelicht gebleven

- dr. Laura Zwaan

Goede zorg begint met goede diagnostiek. Immers, zonder duidelijk inzicht in de oorzaken van de ziekte of aandoening is de kans op effectieve behandeling kleiner. Helaas is het diagnostisch proces ingewikkeld en komen verkeerde, gemiste of vertraagde diagnoses regelmatig voor. Bijna elke patiënt krijgt er in zijn of haar leven weleens mee te maken. Diagnosefouten kunnen ernstige gevolgen hebben voor de patiënt en zijn een belangrijke oorzaak van zorggerelateerde schade.

Diagnosefouten zijn lang onderbelicht gebleven volgens dr. Laura Zwaan, onderzoeker bij Erasmus MC in Rotterdam, zowel in onderzoek als bij verbeterinitiatieven. Door de complexiteit van het proces en door de heersende veiligheidscultuur. Het onderzoek van Zwaan en haar collega's richt zich zowel op het systematisch ontrafelen van het proces als op het vinden en evalueren van oplossingen. Op verschillende manieren: calamiteitenonderzoek, analyse van Veilig incidentmeldingen, analyse van diagnosefouten aan de hand van vragenlijsten aan artsen en patiënten en literatuuronderzoek.

Een lichaam kan nooit los gezien worden van zijn fysieke en sociale omgeving

- prof. Jenny Slatman

De huidige diagnostiek is primair een zoektocht naar de fysieke ziektehaard. Vertrekpunt is de hulpvraag van de patiënt: wat kan ik voor u doen? Wat opvalt is dat daarbij weinig tijd is voor het verhaal van de patiënt. Na gemiddeld 11 seconden neemt de dokter het over. Oneerbiedig gezegd is de anamnese een kruisverhoor in dienst van waarheidsbevinding. Maar er zijn ook ziektes die zich lichamelijk manifesteren maar niet vindbaar zijn op de lichamelijke landkaart.

Prof. Jenny Slatman, hoogleraar Medical & Health Humanities aan Tilburg University, pleit voor een andere kijk op lichamelijke binnen de gezondheidszorg, waarin een lichaam nooit los gezien wordt van zijn fysieke en sociale omgeving. Lichamen staan volgens haar nooit op zichzelf. Er is meer aandacht nodig voor de materiële relaties waarin lichamen staan.

iDX innovatie van
diagnostiek